कणित्वा, काणयित्वा, चिकणिषित्वा, चङ्कणित्वा ;
सङ्कण्य, सङ्काण्य, सञ्चिकणिष्य, सञ्चङ्कण्य ;
काणम् २, कणित्वा २, } काणम् २, काणयित्वा २, } चिकणिषम् २, चिकणिषित्वा २, } चङ्कणम् २ ; चङ्कणित्वा २; }
[1]कण्ठः, [2]कण्वः.

(158) "कण गतौ" (I-भ्वादिः-794. सक. सेट्. पर.) घटादिः ।
अस्य धातोः पूर्वोक्तकणतिवत् (157) शुद्धात्-सन्नन्तात्-यङन्ताच्च रूपाणि ज्ञेयानि । ण्यन्ते परम्—

[3]कणकः-णिका,	ईषत्कणः-दुष्कणः-सुकणः ;
कणयिता-त्री,	कण्यमानः ;
[A]कणयन्-न्ती,	कणः;
कणयिष्यन्-न्ती-ती,	कणयितुम् ;
कणयमानः,	कणना ;
कणयिष्यमाणः,	कणनम् ;
कणितः-तवान्,	कणयित्वा ;
कणयिषुः,	[5]प्रकणय्य ;
कणयितव्यम्,	[6]कणम् २ ; }
कणनीयम्,	काणम् २ ; }
[4]कण्यम्,	काणयित्वा २ ; }

इति रूपाणीति विशेषः । एतच्च गत्यर्थकत्वे एव (धातूनामनेकार्थकत्वात्)। अन्यार्थकत्वे तु काणयिता-इत्यादीनि रूपाण्येव, पूर्ववत् ।

---

1. औणादिके (द. उ. 5-6) ठप्रत्यये रूपम् । **कण्ठः**=गलः ।
2. औणादिके (द. उ. 8-125) क्वन् प्रत्यये रूपम् । **कण्वं**=पापम् । **कण्वः**=ऋषिः ।
3. घटादिपाठात् मित्त्वम् । 'मितां ह्रस्वः' (6-4-92) इति ह्रस्वः ।
4. 'अचो यत्' (3-1-97) इति यत् ।
5. 'ल्यपि लघुपूर्वात्' (6-4-56) इति णेरयादेशः ।
6. 'चिण्णमुलोर्दीर्घोऽन्यतरस्याम्' (6-4-93) इति णमुलि दीर्घो वा ।

A. 'अगन्मनीषः **कणयन्** मुकुन्दमस्मान् वियोगे रणयन् स दूतः ।
चणन् विषादं विशणन् विचिन्तां श्रणन् विमोहं श्रथितोऽस्तु सद्यः ॥' धा. का. 2.9.